

Hållbarhetsbedömning för Lunds sjukhus, lokaliseringsalternativ ombyggnad i befintligt läge

FN:s globala hållbarhetsmål

FN:s globala hållbarhetsmål antogs 2015 och har sedan dess blivit världens gemensamma definition på hållbarhet. De omfattar 17 målområden med 169 underliggande delmål. Målen omfattar de tre hållbarhetsaspekterna social, ekonomisk och ekologisk hållbarhet. Målen är samverkande och odelbara.

Swecos metod för hållbarhetsbedömningar utgår från delmålen under de 17 målområdena. Bedömningen görs av de delmål som är relevanta för sammanhanget.

Figur 1 Ikonerna för FN:s 17 globala hållbarhetsmål

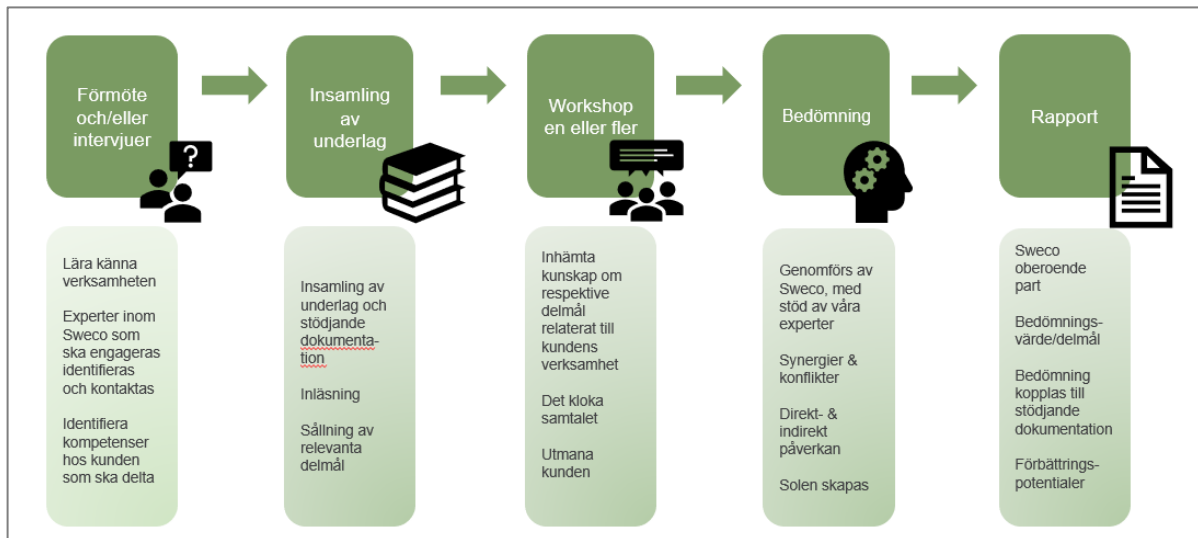
En hållbarhetsbedömning innehåller en miljömässig, en social och en ekonomisk hållbarhetsbedömning. I den miljömässiga hållbarhetsbedömningen riktas uppmärksamheten främst på naturmiljö, mark, vatten och klimatpåverkan genom energianvändning och transporter. Här återfinns företeelser såsom skyddade områden, spridningslänkar, gröna och blåa stråk, ekosystemtjänster och annat.

Den sociala hållbarhetsbedömningen handlar om fattigdom, hunger, hälsa, välbefinnande, utbildning, boende, rättvisa, jämlikhet och jämställdhet. Här finns också aspekter som kan kopplas till kulturmiljö, identitet, vardagsliv, tillit, trygghet och säkerhet.

Den ekonomiska hållbarhetsbedömningen utgår från en långsiktig resurshushållning. Hit kan räknas näringsliv och besöksnäring, innovationer och arbetstillfällen, service och areella näringar.

Beskrivning av Hållbarhetsolen för lokaliseringalternativ befintligt läge

I figuren nedan visas processen för Swecos arbetsmetodik vid en hållbarhetsbedömning med stöd av verktyget Swecos Hållbarhetsol™.

Figur 2. Processen för Swecos hållbarhetsbedömningar

Hållbarhetsolen för lokaliseringalternativet utbyggnad i befintligt läge baseras på 47 delmål inom de 17 globala hållbarhetsmålen. De första två stegen i arbetsprocessen har bestått av inläsning av material, genomförd tillgänglighetsanalys, flera workshoppar samt intervjuer med nyckelpersoner och aktörer utifrån följande teman:

- Stadsutveckling
- Trafik, infrastruktur och tillgänglighet
- Samverkan inom forskning och utbildning
- Samverkan med näringslivet

Det tredje steget i arbetsprocessen genomfördes i form av två workshoppar, vardera en halvdag. De genomfördes den 17 respektive 18 juni 2021. Vid den första diskuterades delmål som kopplar till ekologisk och ekonomisk hållbarhet och vid den andra diskuterades delmål kopplat till social hållbarhet.

Deltagare i workshoparna (en eller båda):

- **Regionfastigheter och Region Skåne:** Emma Englesson, Carita Jönsson, Lise Bryngelmark, David Nilsson, Lotta Nilbecker, Annicka Westrin, Inger Sellers, Hanna Negash, Susanna Winblad, Anna Bäckman Arminen, Diego Cattolica Correa och Peter Lanbeck
- **Skånetrafiken:** Emelie Nyman
- **Lunds kommun:** Jenny Lindström, Ann Jankelius, Susanna Bruzell, Ulrika Dagård
- **Lunds universitet:** Claes Nilén
- **Sweco:** Christina Granér, Martin Wester, Sofia Haase, Malin Johansson, Henrik Andersson, Marika Karras och Louise Svensson

I det fjärde steget har delmålen diskuterats och värden har satts av Swecos konsulter Martin Wester (uppdragsledare), Sofia Haase (biträdande uppdragsledare), Christina Granér (social hållbarhet), Henrik Andersson (ekonomisk hållbarhet) och Marika Karras (ekologisk hållbarhet).

Det avslutande steget utgörs av denna rapport, för vilken Christina Granér ansvarar. Kvalitetssäkring har skett genom dubbla anteckningar från workshoparna, och dessa har vävts samman i rapporten. Därutöver har synergier, konflikter och indirekt påverkan noterats, liksom den stödjande dokumentation som nämndes vid workshoparna. Rapporten har internergranskats av Sweco.

Sammanställning av resultatet

1 NO POVERTY	 >
2 ZERO HUNGER	>
3 GOOD HEALTH AND WELL-BEING	 >
4 QUALITY EDUCATION	>
5 GENDER EQUALITY	>
6 CLEAN WATER AND SANITATION	>
7 AFFORDABLE AND CLEAN ENERGY	>
8 DECENT WORK AND ECONOMIC GROWTH	>
9 INDUSTRY, INNOVATION, AND INFRASTRUCTURE	>
10 REDUCING INEQUALITY	>
11 SUSTAINABLE CITIES AND COMMUNITIES	 >
12 RESPONSIBLE CONSUMPTION AND PRODUCTION	>
13 CLIMATE ACTION	>
14 LIFE BELOW WATER	>
15 LIFE ON LAND	 >
16 PEACE, JUSTICE, AND STRONG INSTITUTIONS	>
17 PARTNERSHIPS FOR THE GOALS	>

Figur 3. Målområden och hållbarhetssol för alternativet utbyggnad i befintligt läge. Brustna hjärtan symboliserar att det finns konflikter mellan delmål, hela hjärtan att det finns synergier mellan delmål.

Målområde 1: Ingen fattigdom

Fattigdom omfattar fler dimensioner än den ekonomiska. Fattigdom innebär även brist på frihet, inflytande, hälsa, utbildning och säkerhet. Det brukar kallas för multidimensionell fattigdom. Idag lever 1,3 miljarder människor i multidimensionell fattigdom och av dessa är hälften under 18 år.

Brist på mat, sjukvård, säkerhet och rent vatten dödar tusentals människor varje dag, men det blir bättre och sedan 1990 har den extrema fattigdomen halverats. Mål 1 handlar om att avskaffa fattigdom i alla dess former och ge alla människor i världen chans till ett värdigt och tryggt liv.

Ett av delmålen har bedömts vara relevant för lokaliseringen av Lunds sjukhus.

1.4 Säkerställa att alla män och kvinnor, i synnerhet de fattiga och de utsatta, har lika rätt till ekonomiska resurser, tillgång till grundläggande tjänster, möjlighet att äga och kontrollera mark och andra former av egendom samt tillgång till arv, naturresurser, lämplig ny teknik och finansiella tjänster, inklusive mikrokrediter.

Resonemang: Kollektivtrafiken är en grundläggande tjänst, och förutsättningarna för kollektivtrafiken är alternativskiljande. Befintligt sjukhus är mycket väl försett med kollektivtrafik i form av stadsbussar, regionbussar, spårväg och god närhet till Lund C (800 meter). Det innebär att många anställda och besökare till sjukhuset slipper byten i kollektivtrafiken.

Sjukvård är också en grundläggande tjänst som alla människor, avsett socioekonomiska förutsättningar, ska ha rätt till. Möjligheterna och tillgängligheten till ett utbyggt sjukhus i befintligt läge bedöms som goda. Dock bedöms att tillgängligheten kommer att påverkas negativt under en relativt lång ombyggnadsperiod.

Värde: 2

Stödande dokumentation

Den socioekonomiska segregationen i Skåne (Ramböll 2021)

Konflikter och synergier

Synergi med delmål 3.8 Åstadkomma allmän hälso- och sjukvård för alla och med delmål 11.2 om tillgång till säkra, ekonomiskt överkomliga, tillgängliga och hållbara transportsystem för alla.

Resonemang: Sjukhusets alla vårduppgifter kan utföras efter utbyggnad i befintligt läge, då vuxenpsykiatri är integrerad med sjukhuset. Alternativet innebär en god tillgänglighet till Lunds sjukhus även för personer som inte har tillgång till bil. Det är gångavstånd från Lund C, cykelavstånd från Lunds alla stadsdelar samt god kollektivtrafikförsörjning med spårvagn, stads- och regionbussar.

Synergier med delmål 9.1 Bygga ut tillförlitlig, hållbar och motståndskraftig infrastruktur, samt delmål 9.4 Rusta upp infrastrukturen och göra den hållbar och delmål 11.2 Tillhandahålla tillgång till säkra, ekonomiskt överkomliga, tillgängliga och hållbara transportsystem för alla.

Resonemang: Hållplatsläget Universitetssjukhuset är en av de mest använda hållplatserna inom Skånetrafikens verksamhetsområde. Ungefär hälften av resenärerna åker regionbuss. Spårvägen passerar sjukhuset.

Målområde 2: Ingen hunger

Hunger är den främsta dödsorsaken i världen och idag lever ungefär 821 miljoner människor i världen i hunger. Brist på mat är en mänsklig katastrof som har långsiktiga effekter för människors hälsa och samhällets möjlighet till utveckling och tillväxt.

Ett delmål har bedömts vara relevant för lokaliseringen av Lunds sjukhus.

2.3 Fördubbla jordbrukets produktivitet och inkomster för småskaliga livsmedelsproducenter

Resonemang: Alternativet innebär inget anspråk på jordbruksmark för själva sjukhusbyggnationen. Fotbollsplanerna på Smörlyckan måste flyttas eller ersättas och dessa kan då teoretiskt komma att hamna på åkermark. Fotbollsplaner innebär dock en mer reversibel användning och en mindre yta jämfört med byggnation av nytt sjukhus på åkermark.

Värde: 1

Stödjande dokumentation

Åkermarksklassificering, Lunds kommunens miljöprogram Lunda-Eko och gällande översiktsplan

Målområde 3: God hälsa och välbefinnande

God hälsa är en grundläggande förutsättning för människors möjlighet att nå sin fulla potential och att bidra till samhällets utveckling. Människors hälsa påverkas av ekonomiska, ekologiska och sociala faktorer och mål 3 inkluderar alla dimensioner och människor i alla åldrar.

Under de senaste decennierna har stora framsteg gjorts för att förbättra människors hälsa globalt, till exempel så har barndödligheten minskat med 50 procent sedan 1990. Investeringar i hälsa genom förebyggande insatser och modern och effektiv vård för alla gynnar

samhällets utveckling i stort och skapar förutsättningar för människors grundläggande rättigheter till välbefinnande.

Sex av delmålen har bedömts vara relevanta för lokaliseringen av Lunds sjukhus.

3.2 Säkerställa att inga spädbarn eller barn under fem år dör av orsaker som hade kunnat förebyggas.

Resonemang: Barnsjukvården och vuxensjukvården ligger åtskilda idag. Med ett utbyggt sjukhus i befintligt läge kommer barnsjukhuset BUS att vara kvar. Det finns en risk att barn- och vuxensjukvården fortfarande kommer att vara åtskilda, genom att spårvägens linjedragning går mellan BUS och planerat nytt sjukhusområde på fastigheten Vårdbiträdet.

Förvaltningsledningen SUS har lyft att bland annat byggnaden för kvinnosjukvård och neonatologi redan idag har brister som kan påverka patientsäkerheten, och därför behöver åtgärdas snarast. Lokalen försvårar en effektiv förlossningsvård och i många fall måste patienter hänvisas till Malmö på grund av platsbrist.

Värde: 2

Stödande dokumentation

Remissvar 2020-09-08: SWOT-analys genomförd av förvaltningsledningen för SUS

3.3 – Utrota epidemierna av aids, tuberkulos, malaria och försummade tropiska sjukdomar samt bekämpa hepatit, vattenburna sjukdomar och andra smittsamma sjukdomar.

Resonemang: Delmålet bedöms vara alternativskiljande utifrån krav på ventilation, separerade flöden och åtgärder för att bekämpa antibiotikaresistens för att begränsa smittspridning. Ventilationen i flera av de gamla byggnaderna är undermålig utifrån nya krav och alla gamla byggnader saknar separerade flöden. Det finns fysiska hinder i Blockets struktur och barnsjukhuset har inte heller samma kvaliteter. Delvis av dessa skäl ska inte Blocket användas för vårdavdelningar, utan endast mottagningar. Smittsamma sjukdomar ska inte heller kunna spridas via personalytor.

Förvaltningsledningen SUS har lyft att bland annat byggnaden för infektionsverksamhet redan idag har brister som kan påverka patientsäkerheten, och därför behöver åtgärdas snarast.

Det handlar om väsentlig ombyggnad för att rätta till de problem som identifierats. Det som behålls är mottagningar och administration i Blocket, barnsjukhuset och strålbehandlingen, allt annat är nybyggnation. I bedömningen ingår att patientsäkerheten utifrån begränsning av smittspridning måste kunna lösas vid ombyggnationen.

Det finns frågetecken kring avgränsningen: Inom sjukhuset och entréer – men även resan till sjukhuset? Smittspridning sker även vid resorna till sjukhuset, på kollektivtrafiken.

Värde: 2

Stödande dokumentation

Remissvar 2020-09-08: SWOT-analys genomförd av förvaltningsledningen för SUS

Konflikter och synergier

Konflikt med delmål 11.2 Tillhandahålla tillgång till säkra, ekonomiskt överkomliga, tillgängliga och hållbara transportsystem för alla.

Resonemang: Det finns en generell målsättning om att styra över transporter till mer hållbar kollektivtrafik. Samtidigt är kollektivtrafiken en plats med risk för spridning av smittsamma sjukdomar.

3.4 – Genom förebyggande insatser minska det antal människor som dör i förtid av icke smittsamma sjukdomar med en tredjedel samt främja psykisk hälsa och välbefinnande.

Resonemang: Benägenheten att ta sig till sjukhuset när man behöver det, kan underlättas med god tillgängligheten. Utvecklingen mot mer nära vård och digitalisering, är inte alternativskiljande utan handlar om den framtida vårdens utformning; mycket kommer att ändras. samlokalisering av psykiatri ökar möjligheten till förebyggande vård.

Värde: 1

Mål 3.6 – Halvera antalet dödsfall och skador i trafikolyckor i världen.

Resonemang: Trafiksäkerheten kommer att påverkas negativt under den långa byggperioden. Påverkan sker genom att byggtrafik blandas med personal- och besökstrafik. Avstängningar, omledningar, byggplank och andra tillfälliga anordningar kan försvåra överblickbarheten och orienteringsbarheten. Erfarenheter finns från när spårvägen byggdes i Lund och ombyggnader på sjukhusen i Malmö och Helsingborg.

Värde: -1

3.8 – Åstadkomma allmän hälso- och sjukvård för alla, som även skyddar mot ekonomisk risk, tillgång till grundläggande hälso- och sjukvård av god kvalitet liksom tillgång till säkra, effektiva och ekonomiskt överkomliga grundläggande läkemedel och vaccin av god kvalitet.

Resonemang: Samma kravspecifikation avseende vårdens innehåll gäller för båda lokaliseringssalternativen. Befintligt läge innebär god tillgänglighet till vården. Men om beslutet skjuts framåt i tiden, finns en risk att problemet med tillgång till operationer förvärras.

Värde: 3

Konflikter och synergier

Konflikt med målområde 13 Bekämpa klimatförändringarna

Resonemang: Nybyggnation av sjukhus bidrar till att åstadkomma en allmän hälso- och sjukvård för alla, men innebär användning av bland annat betong och metaller som ger klimatpåverkande utsläpp, liksom utsläpp från transporter och arbetsfordon under bygget. Betong är det byggmaterial som genererar störst klimatpåverkan.

3.9 – Väsentligt minska antalet döds- och sjukdomsfall till följd av skadliga kemikalier samt föroreningar och kontaminering av luft, vatten och mark.

Resonemang: Det finns risker med skadliga kemikalier i de fastigheter som ska vara kvar: Barnsjukhus, Blocket, strålningsverksamhet. Det finns kvicksilver och asbest i lokalerna, det är känt var detta finns, och problemet måste hanteras oavsett lokalisering. Risk för spridning finns alltid vid all hantering, exempelvis vid sanering, eller genom att fastigheter skadas och kemikalier frigörs. Gamla panncentralen är i dagsläget ett frågetecken beträffande vad som finns i lokalen. Kemikalier kan vara hormonstörande, cancerframkallande, reproduktionsstörande.

Värde: -1

Manipulerad hållbarhetssol för målområde 3 God hälsa och välbefinnande

Swecos Hållbarhetssol är programmerad så att negativa värden alltid slår igenom i visningen av solstrålarna. Detta eftersom det är viktigt att illustrera när en verksamhet går åt fel håll och motverkar måluppfyllnaden.

Då det kan synas märkligt att ett ombyggt sjukhus skulle innebära negativa bidrag till målområdet *God hälsa och välbefinnande*, har en hållbarhetssol tagits fram vilken saknar de negativa värdena för delmål 3.6 och 3.9. Den manipulerade hållbarhetssolen visar då en positiv solstråle med värde 2,5 för målområde 3 *God hälsa och välbefinnande*.

Figur 4. Manipulerad hållbarhetssol där de negativa värdena för två delmål inom målområde 3 tagits bort

4 GOD UTBILDNING FÖR ALLA

Målområde 4: God utbildning för alla

Utbildning är en grundläggande mänsklig rättighet. Trots det beräknas fortfarande 774 miljoner människor i världen inte kunna skriva och läsa, varav två tredjedelar är kvinnor. Forskning visar att inkluderande utbildning av god kvalitet för alla är en av de viktigaste grunderna för välbefinnande, hälsa och jämställdhet i varje samhälle.

Utbildningssystem världen över måste möta människors behov under hela livet – från förskola, grundskola, gymnasium och högre utbildning, samt alla människors lika möjlighet till livslångt lärande som gynnar deltagande i arbets- och samhällsliv. Utbildning är nyckeln till välbefinnande.

Två av delmålen har bedömts vara relevanta för lokaliseringen av Lunds sjukhus.

4.3 – Säkerställ alla kvinnor och män lika tillgång till yrkesutbildning och eftergymnasial utbildning, inklusive högskoleutbildning, av god kvalitet till en överkomlig kostnad.

Resonemang: Idag finns ett nära samarbete mellan universitetet och sjukhuset, med kopplingar till medicinska fakulteten där BMC ingår, och med LTH. Forum Medicum byggs för närvarande och ska samla flera vårdutbildningar i nya lokaler geografiskt nära befintligt sjukhuset. Alternativt bedöms ge goda förutsättningar för fortsatt samarbete kring god högre utbildning.

Värde: 2

Stödande dokumentation

Anteckningar och presentationer från workshop om forskning och utbildning

4.5 – Avskaffa skillnaderna mellan könen inom utbildningsområdet och säkerställa lika tillgång till utbildning och yrkesutbildning på alla nivåer för utsatta personer, inklusive personer med funktionsnedsättning, ursprungsfolk och barn som lever under utsatta förhållanden.

Resonemang: Region Skåne har ett likabehandlingsprogram. Vilka aktiviteter görs för att få jämnare könsfördelning i utbildningarna som bedrivs vid Lunds sjukhus? Ett centralt läge kan underlätta för både kvinnliga och manliga studenter inte har tillgång till bil eller som har funktionsvariationer att delta i utbildningen, men det bedöms som underordnat andra aktiviteter. Här bör det finnas förbättringspotentialer.

Värde: 0

Stödande dokumentation

Region Skånes policy 2018-09-06 om lika rättigheter och möjligheter

Målområde 5: Jämställdhet

Jämställdhet mellan kvinnor och män är en förutsättning för en hållbar och fredlig utveckling. Jämställdhet handlar om en rättvis fördelning av makt, inflytande och resurser. Alla former av våld, diskriminering och skadliga sedvänjor mot kvinnor och flickor drabbar såväl individen som hela samhället. Det har bevisats om och om igen att politisk, ekonomisk och social jämlikhet mellan kvinnor och män bidrar till alla dimensioner av hållbar utveckling.

Att leva ett liv fritt från våld och diskriminering är en grundläggande mänsklig rättighet och helt avgörande för att människor och samhällen ska utveckla sin fulla potential.

Fyra av delmålen har bedömts vara relevanta för lokaliseringen av Lunds sjukhus.

5.1 Avskaffa alla former av diskriminering av alla kvinnor och flickor överallt.

Resonemang: Synpunkter från kvinnliga anställda på lokaliseringen inhämtas på samma sätt som mäns synpunkter - via fackliga organisationer och via sjukhusets olika förvaltningar. Delmålet är relevant, och bidrag till måluppfyllnaden sker genom att uppfylla lagkraven. Det finns möjlighet för Regionfastigheter att vidta extra åtgärder för att ytterligare bidra till delmålet. Sjukhuset har många kvinnliga anställda.

Värde: 0

Stödjande dokumentation

Region Skånes policy 2018-09-06 om lika rättigheter och möjligheter

5.2 Avskaffa alla former av våld mot alla kvinnor och flickor i det offentliga och privata rummet, inklusive människohandel, sexuellt utnyttjande och andra typer av exploatering.

Resonemang: Våld mot kvinnor i det offentliga rummet kan minska genom befolkade och belysta platser, och genom möjlighet till alternativa vägar och alternativa färdmedel. I centrala Lund finns en tät nätstruktur av tydliga gator. Det finns även en god infrastruktur för gång och cykel. Kollektivtrafikens hållplats trafikeras av många bussar, vilket innebär att hållplatsen ofta är befolkad. Sjukhusområdet kan dock vara relativt folktomt under nattetid och kan även upplevas ödsligt under vinterhalvåret. Stora byggnader som står relativt tätt försvårar även överblickbarheten och kortar siktlinjerna.

Värde: 1

Stödjande dokumentation

Lunds cykelkarta, Skånetrafikens linjenätsskarta, Lunds befintliga gatustruktur

5.4 Erkänna och värdesätta obetalt omsorgs- och hushållsarbete genom att tillhandahålla offentliga tjänster, infrastruktur och socialt skydd samt genom att främja delat ansvar inom hushållet och familjen, i enlighet med vad som är nationellt lämpligt.

Resonemang: Kvinnor utför en större del av det obetalda arbetet i hemmet. Kvinnor använder också kollektivtrafiken i större utsträckning än män. Andelen kvinnor som arbetar deltid är större än motsvarande andel för män. Därutöver är män mer benägna att byta från bilpendling till kollektivtrafik om denna är spårburen, dvs järnväg eller spårväg i stället för buss.

En robust och väl utbyggd kollektivtrafik ökar kvinnors möjlighet att jobba heltid, vilket skapar förutsättningar för en jämnare fördelning av det obetalda omsorgs- och hushållsarbetet i hemmet. Denna aspekt är särskilt viktig för familjer som inte kan eller vill ha bil. Det befintliga läget har god kollektivtrafikförsörjning lokalt och regionalt samt ligger inom gångavstånd från Lund C. Spårvägen förbi befintligt sjukhus kan bidra positivt till att män väljer kollektivtrafik i stället för bil.

Värde: 1

Stödande dokumentation

Intervju med Skånetrafiken, Swecos tillgänglighetsanalys

5.5 Tillförsäkra kvinnor fullt och faktiskt deltagande och lika möjligheter till ledarskap på alla beslutsnivåer i det politiska, ekonomiska och offentliga livet.

Resonemang: Beslut fattas av regionfullmäktige och regionstyrelsen och blir inte alternativskiljande. I regionfullmäktige har alla partier en jämn könsfördelning i intervallet 50+-60 procent, förutom Kristdemokraterna och Sverigedemokraterna där männen är i majoritet. I regionstyrelsen finns en jämn könsfördelning. Siffror från 2018.

Värde: 2

Stödande dokumentation

Information om könsfördelningen i Region Skånes beslutande församlingar från Region Skånes webbplats

Målområde 6: Rent vatten och sanitet för alla

Vatten är en grundförutsättning för allt levande på jorden, och därmed också en förutsättning för människors hälsa och en hållbar utveckling. Vatten är också en förutsättning för världens livsmedelsproduktion och energiproduktion. Brist på vatten kan därför bli orsak till konflikt, både inom och mellan länder.

Vattentillgångar kan också fungera som enande kraft som stärker samarbete och skapar lösningar för fred.

En av tre personer världen över lever idag utan tillgång till grundläggande sanitet, vilket orsakar sjukdom och skapar en ohälsosam miljö som särskilt drabbar människor som lever i fattigdom. I

synnerhet drabbas kvinnor och flickor som ofta ansvarar för familjens vattenförsörjning, vilket leder till förlorade inkomstmöjligheter och missade skoldagar. Tillgång till rent vatten och sanitet för alla är grundläggande för människors hälsa och utveckling.

Fem av delmålen har bedömts vara relevanta för lokaliseringen av Lunds sjukhus.

6.1 Uppnå allmän och rättvis tillgång till säkert och ekonomiskt överkomligt dricksvatten för alla.

Resonemang: Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB) har nya riktlinjer om robusthet i dricksvattenförsörjning vilka innebär att sjukhuset ska ha en buffert och klara av ett avbrott. Kravet kommer att efterlevas vid ombyggnation.

Värde: 1

Stödjande dokumentation

MSB:s hemsida och publikationer om dricksvattenförsörjning

6.2 Säkerställa att alla har tillgång till fullgod och rättvis sanitet och hygien och att ingen behöver utträta sina behov utomhus.

Resonemang: Regionfastigheter utreder för närvarande bland annat VA- kapaciteten. Utredningsarbetet har hittills inte visat några alternativskiljande faktorer. Av hygieniska skäl kan det vara en nackdel med cirkulära system i en sjukhusmiljö - läkemedelsrester, resistenta bakterier och andra föroreningar renas bättre i reningsverk än vid källan.

Värde: 0

6.3 Förbättra vattenkvaliteten genom att minska föroreningar, stoppa dumpning och minimera utsläpp av farliga kemikalier och material, halvera andelen obehandlat avloppsvatten och väsentligt öka återvinningen och en säker återanvändning globalt.

Resonemang: Det finns ingen dagvattenhantering inom befintligt sjukhusområde, men det finns goda möjligheter att leva upp till de krav som delmålet tar upp, vid en ombyggnad. Befintligt läge ligger inom kommunens verksamhetsområde för dagvatten och spillvatten, och det finns möjligheter att uppgradera hela systemet. Ombyggnad i befintlig miljö innebär troligen att ytterligare mark blir hårdgjord.

Värde: 1

6.4 Väsentligt effektivisera vattenanvändningen samt säkerställa hållbara uttag och en hållbar försörjning med sötvatten för att angripa vattenbristen och väsentligt minska antalet människor som lider av vattenbrist.

Resonemang: Bidrag till måluppfyllnad kan göras exempelvis genom att införa snålspolande kranar och snålspolande toaletter genomgående vid ombyggnation. För ett högre värde behövs mer konkreta exempel på åtgärder som bidrar till delmålet.

Värde: 1

6.6 Skydda och återställa de vattenrelaterade ekosystemen, däribland berg, skogar, våtmarker, floder, akviferer och sjöar.

Resonemang: Målet är relevant men ingen påverkan sker.

Värde: 0

Målområde 7: Hållbar energi för alla

Tillgång till hållbar, tillförlitlig och förnybar energi och rena bränslen är en förutsättning för att kunna möta flera av de utmaningar världen står inför idag som fattigdom, klimatförändringar och en inkluderande tillväxt. En stor del av jordens befolkning har inte tillgång till el, samtidigt som efterfrågan på energi globalt väntas öka med 37 procent till år 2040.

En stor andel av våra utsläpp av växthusgaser kommer från sättet vi utvinner, omvandlar och använder fossil energi. Förnybara energilösningar blir billigare, mer tillförlitliga och effektivare varje dag. Genom att ändra hur vi producerar och konsumerar energi kan vi säkerställa tillgång till el och energitjänster för alla utan att vi skadar vår planet.

Samtliga tre delmål har bedömts vara relevanta för lokaliseringen av Lunds sjukhus.

7.1 Säkerställa allmän tillgång till ekonomiskt överkomliga, tillförlitliga och moderna energitjänster.

Resonemang: Alternativet bidrar till måluppfyllelsen. I befintligt läge finns problem med robustheten vad avser kyla. Överskottsvärme från Brunnshögsområdet kan användas, men då måste dubbla system skapas.

Värde: 2

7.2 Väsentligen öka andelen förnybar energi i den globala energimixen.

Resonemang: El från ett vindkraftverk som står i Småland används idag för sjukhuset i befintligt läge. De vindkraftverk som krävs är väldigt stora och kräver långa skyddsavstånd, bland annat för buller. Vid ombyggnationer kan solceller användas på tak, och kan integreras genom att ersätta byggmaterial på taken. De nya huskropparna som byggs om detta alternativ väljs, måste anpassas till befintlig miljö där Blocket och gamla Seminarier finns

klar. Dessa byggnader är höga och ger därmed mycket skugga i omgivningen. Det kan därför finnas svårigheter och begränsningar med att hitta soliga lägen och bra taklutningar för solceller i detta alternativ. För ett högre värde behöver fler konkreta lösningar tas fram och redovisas.

Värde: 1

7.3 Fördubbla den globala förbättringstakten vad gäller energieffektivitet.

Resonemang: Det gäller att ha så liten yta som möjligt i klimatskalet, eftersom stora ytor (ytterväggar och yttertak) avger mer värme. Vid renovering kan energiförbrukningen halveras.

Genomförd tillgänglighetsanalys visar goda förutsättningar att gå, cykla och åka kollektivt till detta läge, vilket innebär ett energieffektivt transportarbete.

Värde: 2

Målområde 8: Anständiga arbetsvillkor och ekonomisk tillväxt

Idag befinner sig mer än hälften av världens arbetstagare i osäkra anställningar, ofta med dålig lön och begränsad tillgång till både utbildning och socialförsäkringar. Under de kommande 20 åren väntas dessutom den globala arbetskraften öka med 800 miljoner människor vilket kräver stora ansträngningar för att skapa nya jobb som också är hållbara för människa och miljö.

Anständiga arbetsvillkor främjar en hållbar ekonomisk tillväxt och är en positiv kraft för hela planeten. Vi måste skydda arbetstagarnas rättigheter och stoppa modernt slaveri, människohandel och barnarbete. Genom att skapa goda förutsättningar för innovation och entreprenörskap samt säkerställa anständiga arbetsvillkor för alla gynnas en hållbar ekonomisk tillväxt som inkluderar hela samhället.

Tre av delmålen har bedömts vara relevanta för lokaliseringen av Lunds sjukhus.

8.2 Uppnå högre ekonomisk produktivitet genom diversifiering, teknisk uppgradering och innovation.

Resonemang: I intervjuerna som ingått i utredningen har poängterats betydelsen av Life Science-kluster, men intervjuade aktörer anser att lokaliseringen inte är det väsentligaste. Avståndet har begränsad betydelse. Det viktiga är hur lokaliseringen utvecklas och att innovation sätts i fokus redan från början.

Värde: 2

Stödande dokumentation

Workshopar om samverkan med näringsliv samt om forskning och utbildning, intervjuer med aktörer

8.3 Främja utvecklingsinriktad politik som stödjer produktiv verksamhet, skapande av anständiga arbetstillfällen, företagande, kreativitet och innovation samt uppmuntra att mikroföretag liksom små och medelstora företag växer.

Resonemang: Delmålet handlar om en operativ nivå, och här finns ett samverkansavtal (ALF). Det viktiga är att det skapas en kreativ miljö, inte var platsen är. För den internationella samverkan saknar lokaliseringen egentlig betydelse.

Region Skåne har länge försökt öppna det befintliga sjukhuset för fler företag, men har inte lyckats med det. Personalrestaurangen fick stänga.

Värde: 1

Stödjande dokumentation

Anteckningar från workshop om samverkan med näringsliv, intervjuer med aktörer

8.4 Förbättra den globala resurseffektiviteten i konsumtionen och produktionen samt sträva efter att bryta sambandet mellan ekonomisk tillväxt och miljöförstöring.

Resonemang: Det bedöms som relativt lätt att skapa återbruk och cirkulära system i det befintliga läget, där mycket material redan finns på plats. När befintliga byggnader rivs, erhålls material som kan återanvändas. Regionstyrelsen arbetar för mer återbruk i verksamheten, beslut till regionfullmäktige i september 2021. Regionfastigheter ska utreda hur man kan jobba mer med återbruk vid byggnationer.

Värde: 1

Stödjande dokumentation

Region Skånes miljöprogram med mål om återbruk i nya ombyggnader (under framtagande)

Lunds plan för klimatneutralt byggande, med lokala mål för att bli klimatneutrala till 2030 som kopplar till miljöprogrammet Lunda-Eko (under framtagande)

Målområde 9: Hållbar industri, innovationer och infrastruktur

En fungerande och stabil infrastruktur är grunden för alla framgångsrika samhällen. För att möta framtida utmaningar som vi människor och vår planet står inför, måste våra industrier och infrastrukturer göras mer inkluderande och hållbara.

Innovation och teknologiska framsteg är nyckeln till att finna hållbara lösningar för såväl ekonomiska som miljömässiga utmaningar. Det bidrar dessutom till att skapa nya marknader och arbetstillfällen

som kan bidra till en effektiv och jämlik resursanvändning. Att investera i hållbara industrier, forskning, miljövänlig teknik och innovation är alla viktiga sätt att skapa förutsättningar för en hållbar utveckling.

Tre av delmålen har bedömts vara relevanta för lokaliseringen av Lunds sjukhus.

9.1 Bygga ut tillförlitlig, hållbar och motståndskraftig infrastruktur av hög kvalitet, inklusive regional och gränsöverskridande infrastruktur, för att stödja ekonomisk utveckling och människors välbefinnande, med fokus på ekonomiskt överkomlig och rättvis tillgång för alla.

Resonemang: Lunds kommun har arbetat länge för att öka antalet hållbara resor och har lyckats hålla nere biltrafikens nivå. Byggandet av spårvägen längs Kunskapsstråket har varit en del av denna satsning. Spårfaktorn - att företag väljer att etablera sig längs en fast kollektivtrafiklinje - har beaktats. I befintligt läge finns goda förutsättningar att ta sig till sjukhuset med alla trafikslag, även gång och cykel.

Värde: 2

Stödjande dokumentation

Swecos Tillgänglighetsanalys, LundaMaTs

9.4 Rusta upp infrastrukturen och anpassa industrin för att göra dem hållbara, med effektivare resursanvändning och fler rena och miljövänliga tekniker och industriprocesser.

Resonemang: Det befintliga läget nås med regionbussar från många olika kommuner runt Lund. 500.000 resenärer åker stadsbuss och 400.000 regionbuss till sjukhuset årligen. Det befintliga läget har många alternativa vägar.

Värde: 2

Stödjande dokumentation

Swecos Tillgänglighetsanalys, intervju med Skånetrafiken

9.5 Förbättra den vetenskapliga forskningen och industrisektorernas tekniska kapacitet i alla länder genom att uppmuntra innovation och väsentligt öka det antal personer som arbetar med forskning och utveckling.

Resonemang: Det är mycket viktigt att öka den vetenskapliga forskningen och delmålet anknyter till närheten till Lunds universitet, LTH, Ideon och Medicon Village, Max IV och ESS. Bedömningen är att det geografiska avståndet har mindre betydelse för samarbetet med forskning och innovation. Det viktigaste är att skapa en attraktiv campusmiljö som attraherar studenter och världsledande forskning och som kan erbjuda en god fysisk arbetsmiljö.

Värde: 2

Stödande dokumentation

Anteckningar och presentationer från workshopar om forskning samt om samverkan med näringsliv, intervjuer med aktörer

Målområde 10: Minskad ojämlikhet

Grunden för ett hållbart samhälle är en rättvis fördelning av resurser och såväl ekonomiskt, socialt och politiskt inflytande i samhället. Globala målens ledord är *Leave No One Behind* och mål 10 belyser vikten av att verka för ett samhälle där ingen lämnas utanför i utvecklingen.

Ett jämlikt samhälle bygger på principen om allas lika rättigheter och möjligheter oberoende av kön, etnicitet, religion, funktionsvariation, ålder och annan ställning. Även om många länder har haft en positiv ekonomisk utveckling med minskad fattigdom under de senaste decennierna, så har klyftorna ökat både inom och mellan länder. Jämlikhet minskar risken för konflikter och främjar alla människors möjlighet att delta i och påverka samhällsutvecklingen.

Ett av delmålen har bedömts vara relevant för lokaliseringen av Lunds sjukhus.

10.3 Säkerställa lika möjligheter och minska förekomsten av ojämlika utfall, avskaffa diskriminerande lagstiftning, politik och praxis och främja lagstiftning, politik och åtgärder av lämpligt slag.

Resonemang: Risken för ojämlika utfall är stor i lokaliseringalternativet på grund av höga boendekostnader i centrala Lund, vilket innebär att personal och besökare från socioekonomiskt svagare grupper inte har samma möjligheter att bosätta sig nära sjukhuset. God kollektivtrafik minskar risken för ojämlika utfall då beroendet av bil minskar. Risken för ojämlika utfall bör utredas djupare.

Värde: 0

Stödande dokumentation

Den socioekonomiska segregationen i Skåne (Ramböll 2021), Region Skånes policy 2018-09-06 om lika rättigheter och möjligheter

Målområde 11: Hållbara städer och samhällen

Över hälften av världens befolkning bor i urbana områden, och andelen väntas stiga till 70 procent år 2050. Växande städer kan skapa nya möjligheter för ekonomisk tillväxt, men kan också bidra till ökade sociala klyftor och påfrestningar på ekosystem. Den snabba och stora inflyttningen till städer ställer nya krav som behöver bemötas på ett ekologiskt, ekonomiskt och socialt hållbart sätt.

Hållbar stadsutveckling omfattar hållbart byggande och hållbar planering av bostäder, infrastruktur, offentliga platser, transporter, återvinning och säkrare kemikaliehantering som i sin tur kräver ny teknik och samarbete mellan flera sektorer. Inkluderande och innovativ stadsplanering behövs för att göra städerna säkra och hållbara för framtiden.

Sex av delmålen har bedömts vara relevanta för lokaliseringen av Lunds sjukhus.

11.1 Säkerställa tillgång för alla till fullgoda, säkra och ekonomiskt överkomliga bostäder och grundläggande tjänster samt rusta upp slumområden.

Resonemang: Befintligt läge innebär en god försörjning med kollektivtrafik, och vårdverksamhet, vilket i båda fallen kopplar till delmålet formulering om grundläggande tjänster. Att bygga om i befintligt läge innebär att området behålls för vård, forskning och utbildning. I delmålet ingår att säkerställa ekonomiskt överkomliga bostäder, något som inte kan påverkas genom sjukhusets lokalisering. Studenter inom vårdutbildningar behöver ekonomiskt överkomliga boenden, och många studentlägenheter finns inom cykelavstånd till befintligt sjukhus.

Värde: 0

11.2 Tillgång till säkra, ekonomiskt överkomliga, tillgängliga och hållbara transportsystem för alla. Förbättra trafiksäkerheten, särskilt genom att bygga ut kollektivtrafiken, med särskild uppmärksamhet på behoven hos utsatta människor.

Resonemang: Befintligt läge har en mycket god kollektivtrafikförsörjning och ett finmaskigt gatunät som ger bra förutsättningar för gång och cykel. Hållplats Universitetssjukhuset har omkring 500 000 resenärer på stadsbussarna och 400 000 resenärer på regionbussarna. Alternativet innebär att dagens regionbussar med stor sannolikhet behålls. Spårvägen passerar hållplatsen. Trafiksäkerheten och tillgängligheten till kollektivtrafiken kan dock påverkas negativt under den långa byggperioden.

Värde: 3

Stödande dokumentation

Swecos tillgänglighetsanalys, intervju med Skånetrafiken, LundaMaTs

Konflikter och synergier

Synergier med delmål 9.1 Bygg ut tillförlitlig, hållbar och motståndskraftig infrastruktur, och 9.4 Rusta upp infrastrukturen för att göra den hållbar

Resonemang: Delmål 11.2 har synergier med mål 9.1 och 9.4 som lyfter betydelsen av att bygga ut respektive rusta upp infrastrukturen. I befintligt läge finns en infrastruktur som stärker kollektivtrafiken, och som även gynnar gång- och cykeltrafik.

11.3 Verka för en inkluderande och hållbar urbanisering samt förbättra kapaciteten för deltagandebaserad, integrerad och hållbar planering och förvaltning av bosättningar i alla länder.

Resonemang: Att förtäta inåt innebär en mer hållbar urbanisering än att växa utåt. Sjukhuset bedriver en samhällsviktig verksamhet, begreppets status hanteras av MSB. Om det blir svårare att komma till sjukhuset under ombyggnadstiden, sker en negativ påverkan på den sociala hållbarheten.

Värde: 2

11.4 Stärka insatserna för att skydda och trygga världens kultur- och naturarv.

Resonemang: Lunds kommun har gjort en inventering, och vissa byggnader som är med i inventeringen och som är intressanta kommer att rivas. Det anrika Seminariet kommer inte att rivas. Lund är uppbyggt kring en treenighet med universitetet, domkyrkan och sjukhuset. Det är oklart om och hur det påverkar Lunds universitet om sjukhuset flyttar från befintligt läge. Här finns olika åsikter. Det finns lagstiftning både vad gäller kultur- och naturarv som ska följas. Bedömt värde grundas på att delmålet är relevant men att utredningen inte visat vilka åtgärder som ska vidtas för att stärka delmålet.

Värde: 0

Stödjande dokumentation

Lunds kommuns bevaringsprogram samt kulturmiljöprogram

11.6 Minska städernas negativa miljöpåverkan per person, bland annat genom att ägna särskild uppmärksamhet åt luftkvalitet samt hantering av kommunalt och annat avfall.

Resonemang: Sjukhuset är personal- och besöksintensivt, och genererar därför trafik i centrala staden. Även om framtiden innebär att bilflottan förändras bort från fossila bränslen, så finns problemen kvar med bland annat partikelutsläpp från däcken, trängsel och konkurrens om marken, buller och avfall från biltrafiken. Det bedömda minusvärdet baseras även på att kvicksilver och asbest i befintligt sjukhus måste hanteras, samt att det genereras avfall och avgaser under en lång ombyggnadsperiod.

Värde: -1

Stödjande dokumentation

Swecos tillgänglighetsanalys

11.7 Universell tillgång till säkra, inkluderande och tillgängliga grönområden och offentliga platser, i synnerhet för kvinnor och barn, äldre personer och personer med funktionsnedsättning.

Resonemang: Inom dagens sjukhusområde saknas stora och sammanhängande grönområden. Det som erbjuds är små gröna gräsplanteringar och enskilda träd. Dessa är tillgängliga eftersom de inte är inhägnade, men deras kvaliteter är begränsade. I närområdet finns Norra kyrkogården, Allhelgonakyrkan och UB-parken som också är tillgängliga. Vid ombyggnation i befintligt läge är ambitionen att skapa fler gröna platsbildningar som ska vara tillgängliga. På grund av begränsad tillgänglig yta kan dessa gröna platsbildningar inte bli särskilt stora. Ombyggnationen innebär också att Smörlyckans fotbollsplaner försvinner liksom delar av områdets natur. Tillgängligheten till grönområdena i och omgivande befintligt sjukhus kommer att försvåras under en lång ombyggnadstid.

Värde: -1

Stödande dokumentation

Grönprogram för Lunds kommun, antaget 2020-01-30

Målområde 12: Hållbar konsumtion och produktion

Vår planet har försett oss med ett överflöd av naturresurser, men vi människor har inte nyttjat det på ett ansvarsfullt sätt och konsumerar nu långt bortom vad vår planet klarar av. Visste du exempelvis att 1/3 av den mat som produceras slängs? Att uppnå hållbar utveckling kräver att vi minskar vårt ekologiska fotavtryck genom att ändra hur vi producerar och konsumerar varor och resurser.

Hållbar konsumtion innebär inte bara miljöfördelar utan även sociala och ekonomiska fördelar såsom ökad konkurrenskraft, tillväxt på såväl den lokala som globala marknaden, ökad sysselsättning, förbättrad hälsa och minskad fattigdom. Omställning till en hållbar konsumtion och produktion av varor är en nödvändighet för att minska vår negativa påverkan på klimat, miljö och människors hälsa.

Tre av delmålen har bedömts vara relevanta för lokaliseringen av Lunds sjukhus

12.2 Hållbar förvaltning och ett effektivt nyttjande av naturresurser.

Resonemang: Det är mer hållbart att utnyttja och förbättra det man redan har, än att bygga nytt. Vid både ombyggnad och nybyggnad krävs mycket material och nyttjande av naturresurser, samt ny infrastruktur. Mark tas i anspråk. Vid ut- och ombyggnad av befintligt sjukhus används mindre mängd betong och metaller – som ger utsläpp av koldioxid – än vid byggnation av ett helt nytt sjukhus. Detta har gett utslag i bedömt värde.

Om Regionfastigheter bygger nytt enligt Miljöbyggnad Silver, då vet Regionfastigheter var allt material och alla installationer finns i byggnaderna, vilket underlättar en hållbar förvaltning. Regionfastigheter får även kunskap om allt material som ingår i byggnaderna och allt material som lämnar byggnaderna. I det befintliga Blocket finns asbest, och det innebär miljökonsekvenser vid sanering av den gamla byggnaden.

Värde: 2

Stödande dokumentation

Preliminär koldioxidberäkning utförd av Regionfastigheter avseende de två alternativens utsläpp från respektive bygge.

12.4 Miljövänlig hantering av kemikalier och alla typer av avfall under hela deras livscykel, samt avsevärt minska utsläppen av dem i luft, vatten och mark i syfte att minimera deras negativa konsekvenser för människors hälsa och miljön.

Resonemang: Region Skåne arbetar aktivt med kemikaliehanteringen och för loggbok över vilka kemikalier som används och var. Det finns tydliga riktlinjer att undvika kemikalier som är upptagna på utfasningslistan. Vid ombyggnad ska Regionfastigheter bygga enligt Miljöbyggnad Silver. I befintligt sjukhus finns platsbrist idag för att skapa ett effektivare avfallssystem med mer sortering. Det kan också behövas andra arbetssätt och nya tankesätt för att minska avfallet i vården, ett exempel är att ge tabletter i stället för sprutor, vilket minskar avfallet.

Värde: 1

12.5 Väsentligt minska mängden avfall genom åtgärder för att förebygga, minska, återanvända och återvinna avfall.

Resonemang: Det finns potential för att minska mängden avfall som genereras, både under byggprocessen och i driften av det färdiga sjukhuset. Regionfastigheters utredning har konstaterat att det är möjligt att minska avfallsmängderna, men utredningen har ännu inte visats hur det ska gå till. Avsaknaden av konkreta metoder för att uppnå delmålet påverkar det bedömda värdet.

Värde: 1

Målområde 13: Bekämpa klimatförändringarna

Klimatförändringarna är ett verkligt och obestridligt hot mot hela vår civilisation. Utsläppen av växthusgaser fortsätter att stiga och som följd riskerar vi att nå en genomsnittlig global uppvärmning som överstiger två grader, vilket skulle få allvarliga konsekvenser för ekosystem, havsförurning, mänsklig säkerhet, matproduktion, vattentillgång, hälsa och ökad risk för naturkatastrofer.

Effekterna är redan nu synliga och kommer att bli katastrofala såvida vi inte agerar nu. Genom utbildning, innovation och efterlevnad av våra klimatförpliktelser kan vi göra nödvändiga förändringar

för att skydda planeten. Dessa förändringar ger också stora möjligheter att modernisera vår infrastruktur som kommer att skapa nya arbetstillfällen och främja välstånd över hela världen.

Två av delmålen har bedömts vara relevanta för lokaliseringen av Lunds sjukhus.

13.1 Stärk motståndskraften mot och anpassningsförmågan till klimatrelaterade katastrofer i alla länder.

Resonemang: Det finns mycket beskrivet om detta för det här läget. Lunds kommun har en skyfallskartering som omfattar befintligt läge. Skyfall blir problematisk här på grund av att det finns många instängda lägen. Det måste åtgärdas vid ombyggnation. Ytterligare en aspekt är kylbehovet i ett förändrat och varmare klimat. Även här måste åtgärder vidtas vid en ombyggnation. Region Skåne har experter som utreder robustheten på de två lokaliseringarna. Bedömt värde baseras på att det finns en medvetenhet om problemen. Värdet är inte högre eftersom inga konkreta åtgärder ännu visats.

Värde: 1

Stödjande dokumentation

Lunds kommuns skyfallskartering, riskanalys om 100-årsregn (WSP 2014), Region Skånes rapport om klimatanpassning

13.2 Integrera klimatåtgärder i politik, strategier och planering på nationell nivå.

Resonemang: Regionfullmäktige har beslutat att Region Skåne ska övergå till att använda mer klimatsmart betong och att alla nya byggnader ska klimatcertifieras. Det är ett beslut i rätt riktning. Alternativet innebär dock att stora mängder betong kommer att användas, vilket i praktiken är sämre än om byggnation exempelvis skulle ske med trä.

Det behövs ett brett synsätt, hur mycket som kan bevaras och hur mycket som kan byggas nytt. I denna bredare analys ska undersökas hur mycket man kan återanvända i befintliga byggnader av installationer och byggnadsmaterial, och koppla till återbruk och cirkulära system. Det kommer även att finnas ett behov av infrastruktur i form av VA, vägar etc. Ett stort universitetssjukhus ska verka i enlighet med nationella mål, och vara ett föredöme genom att följa nationella mål och Agenda 2030. Sjukhuset bör också ta tillvara och använda forskningen från Lunds universitet i processen och i förvaltningsskedet. Här finns samarbetsmöjligheter i många skeden. Beslutet i regionfullmäktige är ett steg i rätt riktning, men ännu har inga konkreta planer eller åtgärder visats, vilket innebär ett lågt bedömt värde.

Värde: 0

Målområde 14: Hav och marina resurser

Världens hav – deras temperatur, kemi, strömmar och liv – driver globala system som gör jorden beboelig för mänskligheten. Haven täcker 70 procent av vår planet och över tre miljarder människor är beroende av den marina och kustnära biologiska mångfalden för sin försörjning. Hur vi hanterar våra hav är avgörande för mänskligheten som helhet och för att balansera effekterna av klimatförändringarna.

Överfiske, förorening, gifter och föroreningar är några av de problem som drabbar våra hav idag. Visste du till exempel att åtta miljoner ton plast hamnar i haven varje år? Fortsätter det i denna takt kommer haven att bestå av mer plast än fisk år 2050. Vi måste skydda våra hav och säkerställa hållbar användning av havsbaserade resurser och ekosystem. Vi har alltid behövt haven. Nu behöver haven oss.

Ett av delmålen har bedömts vara relevant för lokaliseringen av Lunds sjukhus.

14.1 Förebygga och avsevärt minska alla slags föroreningar i havet, i synnerhet från landbaserad verksamhet, inklusive marint skräp och tillförsel av näringsämnen.

Resonemang: Landbaserad verksamhet som tillför näringsämnen till haven är bland annat biltrafik, som är försurande och övergödande. Befintligt läge har en fördel av mycket god kollektivtrafik. Region Skåne har rådighet över egenägd trafik (Skånetrafiken och sjukresor) och kan påverka vilka fordonsbränslen som används. Målet motverkas av en lång byggperiod som genererar föroreningar som kan påverka havet. Bedömning har gjorts att målet är relevant och att det sker en indirekt påverkan (genom omvandlingsprocesser som följer av luftföroreningar). Graden av påverkan kan inte bedömas.

Värde: 0

Målområde 15: Ekosystem och biologisk mångfald

Hållbara ekosystem och biologisk mångfald är grunden för vårt liv på jorden. Att tillgodose mänsklighetens behov av livsmedel, energi, vatten, mineraler och råmaterial utan att skada den biologiska mångfalden och säkerställa hållbart nyttjande ekosystemtjänster är en avgörande utmaning för vår överlevnad.

Ekosystem på land såsom skogar, våtmarker, torrmarker och berg utgör livsmiljöer för miljontals arter samtidigt som de renar luft och vatten. Markförstöring och avskogning leder till ökade halter av växthusgaser och hotar såväl klimatet som djurarters överlevnad. Visste du exempelvis att populationerna av vilda ryggradsdjur har minskat med 60 procent på 44 år? Vi är alla en del av jordens ekosystem och spelar alla en viktig roll för att bevara livsmiljöer som säkerställer överlevnad av växt- och djurarter på land.

Fyra av delmålen har bedömts vara relevanta för lokaliseringen av Lunds sjukhus.

15.1 Bevara, återställa och hållbart använda ekosystem på land och i sötvatten och deras ekosystemtjänster, särskilt skogar, våtmarker, berg och torra områden.

Resonemang: Smörlyckans gröna ytor och stora träd tas i anspråk och dessa skulle kunna kompenseras till viss utsträckning genom gröna tak vid ombyggnationen av sjukhuset. Byggd natur kan aldrig få samma biologiska värden som naturlig natur. Stora träd – vilket finns på Smörlyckan – är värdefulla för den biologiska mångfalden.

Värde: -1

Stödjande dokumentation

Expertintervju Sweco, Grönprogram för Lunds kommun antaget 2020-01-30

Konflikter och synergier

En negativ synergi med delmål 11.7 Tillhandahåll universell tillgång till säkra, inkluderande och tillgängliga grönområden och offentliga platser.

Resonemang: Bedömningen av de två delmålen 11.7 och 15.1 visar en negativ riktning, att båda delmålen motverkas när Smörlyckan tas i anspråk.

15.3 Bekämpa ökenspridning, återställa förstörd mark och jord, inklusive mark som drabbats av ökenspridning, torka och översvämningar, samt sträva efter att uppnå en värld utan nettoförstöring av mark.

Resonemang: Nettoförstöring av mark bedöms som trolig genom att Smörlyckan bebyggs i detta alternativ.

Värde: -1

15.5 Vidta omedelbara och betydande åtgärder för att minska förstörelsen av naturliga livsmiljöer, hejda förlusten av biologisk mångfald och skydda och förebygga utrotning av hotade arter.

Resonemang: En översiktlig naturvärdesinventering för Lunds grönprogram gjordes 2017. Den visar inga höga biologiska värden vid Smörlyckan, som är den plats som är mest känslig i detta alternativ. Risk finns att gräsytor och fullvuxna träd tas bort.

Värde: 0

Stödjande dokumentation

Översiktlig naturvärdesinventering till Grönprogrammet för Lunds kommun

15.9 Integrera ekosystemens och den biologiska mångfaldens värden i nationella och lokala planerings- och utvecklingsprocesser, strategier för fattigdomsminskning samt räkenskaper.

Resonemang: Bedöms som ett processmål och ett arbetssätt, som inte är alternativskiljande. Ekosystemtjänster ser olika ut på olika platser. Det handlar om att uppmärksamma dessa, att arbeta med stödjande verktyg som ESTER, inventeringar och att värdera dessa integrerat i beslutsprocessen. Här finns möjligheter att utveckla metoder.

Värde: 1

Stödande dokumentation

Expertintervju Sweco

Målområde 16: Fredliga och inkluderande samhällen

Fredliga samhällen och frihet från våld utgör både ett mål och ett medel för hållbar utveckling. Inkluderande, ansvarsfulla och rättvisa institutioner är grunden för en god samhällsstyrning fri från konflikter, korruption och våld. Alla människor är lika inför lagen och ska ha lika tillgång till rättvisa och möjligheter att utöva inflytande och ansvarsutkrävande över beslutsfattande.

Inga varaktiga framsteg kan nås i en kontext präglad av konflikt och våld. Våld innebär inte bara mänskligt lidande, det raserar också grunden för samhällets ekonomiska, miljömässiga och sociala utveckling. De länder som är drabbade av krig och utdragna konflikter är de länder som har svårast att lyfta sin befolkning ur fattigdom. Att stärka rättsstatsprincipen och främja mänskliga rättigheter är nyckeln till fredliga, inkluderande och hållbara samhällen.

Ett av delmålen har bedömts vara relevant för lokaliseringen av Lunds sjukhus.

16.7 Säkerställa ett lyhört, inkluderande, deltagandebaserat och representativt beslutsfattande på alla nivåer.

Resonemang: En viktig fråga att säkerställa lyhördhet mot alla grupper av anställda. Deras synpunkter inhämtas via fackliga organisationer, dvs följer lagkrav.

Hållbarhetsworkshopen gav ingen information om samrådsprocessen och deltagandebaserat beslutsfattande skulle utökas i denna viktiga fråga, eller vilken ambition Region Skåne har i frågan. Därför är det bedömda värdet relativt lågt. Det finns en utvecklingspotential att inhämta mer synpunkter inför beslutsprocess, att genomföra workshoppar, dialogprocesser och andra aktiviteter i syfte att skapa ett lyhört, inkluderande och deltagandebaserat beslutsfattande.

Värde: 1

**17 GENOMFÖRANDE
OCH GLOBALT
PARTNERSKAP**

Målområde 17: Genomförande och globalt partnerskap

Världen är idag mer sammankopplad än någonsin tidigare och Globala målen kan bara förverkligas genom globalt partnerskap och samarbete.

Genomförandet av målen kräver global solidaritet, kapacitetsutveckling och mobilisering av ekonomiska resurser för att säkerställa att inget land eller någon

grupp lämnas utanför i utvecklingen.

Internationella investeringar och samordnad politik behövs för att säkerställa nyskapande teknisk utveckling, rättvis handel, tillförlitlig uppföljning och stöd vid humanitära kriser. Utbyte av kunskap, expertis, teknik och finansiella resurser är samtliga viktiga komponenter för att målen ska nås, i synnerhet för att tillgodose behoven hos de fattigaste och mest sårbara länderna. Mål 17 utgör en verktygslåda för hur Globala målen ska kunna bli verklighet.

Ett av delmålen har bedömts vara relevant för lokaliseringen av Lunds sjukhus.

17.14 Föra en mer samstämmig politik för hållbar utveckling.

Resonemang: Målet tolkas som att Region Skånes beslut ska överensstämja med Sveriges nationella mål för hållbar utveckling, bland annat generationsmålet, miljökvalitetsmålen, jämställdhetspolitiska mål, transportpolitiska mål och andra mål av betydelse för hållbar utveckling. Värdet har bestämts till 0 då beslut ännu inte fattats. Här finns således stor potential genom att utveckla beslutsgrunderna med hållbarhet inom alla aspekter och genom att avvägningar och prioriteringar beskrivs utförligt i kommande beslut.

Värde: 0

Stödjande dokumentation

Expertintervju Sweco